

۱۴۳

اسم و نیازی

تعداد ۹۸ و سیع الاخر ۲۲۱
تعداد ۹۸ و سیع الاخر ۲۲۱

سوزلری شیمیدین کتدیز سوله مک جهتی
ترجیح ایدرسک بلکه صلاحه دوغرو بر قابو
آجیش بولنورز . مقصدمن کیمسه بی مؤاخذه
دکل بالکیز قصورلری اعتراف ایله طریق مستقیمه
دعوتدر . شیمیدیک بو قدرله اکتفا ایدمک
احادیث نبویه دن بروجہ آتی حدیث روایتله
ختم کلام ایدرم .

عن عبدالله بن مسعود : لوان اهل العلم
صانوا العلم و وضعوه عند اهل لسادوا به اهل
زمانهم و لكنهم بدلوه لاهل الدنيا لينا لوايه من
دنیاهم فهانوا عليهم . رواه ابن ماجه ،

اگر اهل علم ، علمه صیانت ایدوبده اهلنه
سویلايه ایدیلر ، او علم سایه سنده زمانه اهلنه
سیادت ایدرلردی . فقط نه چاره دنیايه نائل اولق
ایچون بذل ایتدیلرده ، او قومه اعانت ایتدیلر .
و حضرت عمر رضی الله عنه ده ابن مقداده
دیمش که : یتدم الاسلام ، زلة العالم .

بو بیوک سوزلرک معناسی افاده ایتمکدن
قلملر عاجزدر .

عبدالرشید

عقل

[اسلام دنیاسی] مجله معتبره سنک اسمندن
آکلاشیلایقته کوره اهل اسلامک احوال دنیویه لری
شمدی ناصلدر ؟ و ناصل اولق لازمدر ؟ و عقلا
قبول اولونه جق طرز و شکلی نه کیفیتمدر ؟
بولردن بحث ایدمک و مسلمینک عقلا ایجاب

ایدن اوصاف و احوالده بولونوب بولونمادقلادینی
و قصور و نقصانلری وار ایسه نمدن ایلری کلدینکلی
ونه بولده تداوی ایدیله بیله جکلی بیلدیره جنک .
و شوصورتله مات نحبیه اسلامیه مک تعالی و زرقینه
خدمت ایتمش اولاجقدر . مجله مک احتوا ایلدی
مقاله لرک سر لوحه لریده : ارشاد طریقلری ،
اصول تربیه مک تنظیمی ، آجی حقیقتلر اعتراف
اولمه دقجه اصلاح ممکن اولماز ، مدنیت عالمی ترقی ایتمش
ایکن عالم اسلام نه ایچون ندنی ابتدی کی تعبیرلر
و بوتعبیراتک آلتنده کی بیانات مقیده بزه بوقناعتی
و یردی ، عقلمز بو حکمی قبول ایلدی .

هرکسک شو خدمت عمومیه به ، بلکه عظیمه
دینییه اشتراکی بنم عقلمه کوره الزم اولدیغندن
قرنجه قرارنجه مفهومه کوره جزئی بر حصه
و نصیب خدمتدن محروم قالماق ایچون هم میگزک
مشکور و عملکزک مبرور اولسی تمناقی و عهده
برقاج کله دن مرکب مقاله می تقدیمه شرفیاب
اولیورم .

مخلوق ممتاز اولان نوع بشرک مخلوقات
سائره دن امتیازی حامل اولان سبب ، قوه میزه
و عقل دیه تعبیر ایتدیکنز جوهر عالی اولدیغندن
و عرشیتی انسانجه بیلیمک و دوشونمک اوجوهر
سامی به متوقف بولندیغندن یازه جنم سوزلرک
باشنده عقل کلمه سی اشارت ایتمی مناسب کوردیم .
عقل : عربجه برکله و ترکیبه دخی اولدینی کی
نقل اولنارق استعمال ایدمش ترکیبه لشمش بر
لفظ اولیور . نوع بشره مخصوص اولان او
جوهر مبارکک قدر و مزیتنی بیلیمک ، موجب
و مقتضاسیله حرکتله ثابت اوله جفندن هانکی بر

ایشته حقله مخالفت ایدر ایسهك نم سبحانیهك
اك بیوکی اولان او نعمت جاییله یی بیلیمه مش
وایقاسی واجب اولان شکری ادا ده قصور
ایتمش اولورز .

[ولفد کر منای آدم] نظم جلیل سبحانیسك
تفسیرینه مراجعت ایده جك اولور ایسهك کوریرز که
انسانلرک مکرم و معزز اولمیری ایجاب ایدن
شیرک برنجیسی و مالیات سازهك تحصیلنه سبب
اولاجق قوتلرک مرجع بکانه سی حق ایله باطل
بینی تفریق و تمیز ایچون احسان بیوریلان قوه
ادرا که ، قوه میزه ددیگمز عقلدر .

دینی و دنیوی صلاحیزی منکفل اعمال و
اخلاق ایله منصف اولما من ایچون کاملاً بزم
منافع و مصالحزه دائر واقع اولان تکالیف الهیه
و خطابات سبحانیه او جوهر پاک عالی به راجع
وعالمدر .

اهل کتاب و تخصیص اهل قرآن اولان
بز اسلامر بیلیرز که عقلی اولمایانلر، تکلیف الهیدن
ساقط و بناء علیه زمره انسانه موعود سعادات
ایده دن محرومدر. قرآن عظیم الشانه ایمان ایتمک
عقل ایله حرکتیه قطعیاً مانع دکدر ، چونکه
ایمانك معتبر اولماسی استدلالی اولایدر . یعنی
عقلیه جناب حقك وجود و وحدانینی تصدیق
ایتمکدر . دلیل عقلی اولمایه رق سماع طریقیه
بله یوب ایمان ایتمک تقلید درجه سنده ایمان عد
اولونور سده عقل جوهرینی اولبایده استعمال
ایتمدیکندن و عقل ایله بر وظیفه توحیدی اجرا
ایله مدیکندن ناشی صاحبی اثم و کناهدن قورنو .
لاماز . قواعد دینییه من بزه کوستریور که انسانلر

دائماً ماقلا نه حرکتیه و خالقینی اول امرده عقل
ایله تصدیق ایتیه ، بیلیمیه مجبوردر .

بوندن آکلا شیلیور که حریت عقلیه دین
اسلامده اساس اولمیری ثابت و کذاب الهیه
ایمان او عقل سایه سنده واقعدر . عقل ایله
نقلك تمارض ابتدیی بده نقلك عقله ارجاعی
قضیه سی علمای اسلامك قبول ایتلمیری بیانات
سابقه منی مؤید اك بیوکه برشاهددر .

اسول و عقائد دینییهك هر بریسی ادله عقلیه
ایله اثبات اولوناریق تلقین ایدیه کلدیکی دخی بشقهجه
برزمره شهود تشکیل ایتمکده در .

قوللری سعادت دارینه ابصال ایده چکندن
شبهه من اولمایان وظائف دینییه تدقیق و اوهام
و خیالاندن نجرید ایدیلنجه کرک دنیا و کرک آخرتده
اهل دینك مذلت و حقارتیه اصلاً معروض اولما
به حق بر صورتده باشاملری لزومی تظاهرايدر .

حالبوکه اهل اسلامك دنیاسی یعنی دنیاده
و شو عصرده معیشتی نه دن مسعودانه اولیور ؟
ونه دن اکثر اهل اسلام اونده بریده دلیل
و حقیر امرار حیات ایدیور ؟ بونك سببی البته
عقللریله فکر لریله احوال حاضره و آتییه نی و وقایع
سالفه نی دوشونمدا کلدندن و ایجابات زمانه کوره
حرکتیه آماده اولماد قلدندن و خصوصیی ، عمومی
محافظه دین و ملت مقتضی اسباب و اسلحه ظاهره
و معنویه ایله مجهز بولونماد قلدندر . جناب واجب
الوجود حضرتلری [واعدوا لهم ما لستظنم ...]
نظم فرقایسیله قطعی صورتده وار قونمیزی صرفله
عرشی ایچون دشمنلر مزه قارشو حاضر لاینامیزی
امر بیور مقدمه ایکن بز مبذولاً نائل اولدیغیز

اصلاح و ارشادك چاره لری صكره عملی و عمومی
سی و غیرتار... حق تعالی حضرتلری بزه عاقلانه
دوشونجهلر نصیب ایله سین آمین!..

عبدالوهاب

ایمان [*]

عالم اسلامتک ادبی و سیاسی تاریخلرنده
ایمان مسئله لرینک بیوک اهمیت و ایدى ،
وارد و اوله جقدر .

ایمان قلبده قرار قیلان بر اعتقاد اولق
جهتیه ، انسانک اخلاقه ، اراده سنه ، حرکتلرینه
تأثیر ایدر . بلکه اخلاقک ، بتون حرکتلرک
روحی در . بناءً علیه حق اعتقادلردن ، پاک
حیاتدن عبارت اولان ایمان اسلامیت نظرند
اک مقدس ، اک محترم رکنلردن عد ایدیلوب
دنیا و اخراده مدار نجات اولشدور .

بونک ایچون بن انسانک ایمانه اوافق کوزله
نظر ایدن مذهبلره حریتله مخالفت ایتم . لکن
اسلام نظرند اک مقدس عد اولسان عقیده
اسلامیه به دسیسه طریقیله قاتلان زهرلری ،
یاخود غفلت بولیه قبول ایدیان اوافق نظرلری
کوسترمک و سوکرده بونلری ازاله ایتمک کی
آخر برشی بوقدر . چونکه قائلش اوزهرلرک ،
قبول ایدیلن اوافق نظرلرک هر بری مرور
زمان ایله ، اسکیمه سی اعتباریه بوکون عاده

[*] موسی افندی ائرندن - خلق نظرینه برنیجه مسئله

مادی و معنوی قوتلری صرف و استعمالده
تکامل و تراخی کوستره ک . بزه . عالم اسباب اولان
شو عالم فایده انبای ذی شان حضرتلرک بیله
اسباب ظاهریه تمسکاتلری و اعداملرک بتون
تکامل اسبابله موفقیاتلری بیلدیکمز ، کوردیکمز
حاله حالا عقلمزی باشمزه طویلایوبده ملل
واقوامک طرق ترقی و م - مودیتلری تفتیش
ایده مپورز .

نوع بشره احسان بیوریلان قوای مادیه
و منویه نك اسلاملرنده هرکس مساوی ایکن
حسن استعمال ایدنلر ترقی ایدیور ، قوت بولبور ،
بیله مین کندی حاجز ظن ایدیور ، ندی
ایدیور . خبر خار جود الهیده بخل بوقدر .
دشمنلرک عقل و کیماتق بشقه مسلمانلرک عقللری
بشفه یلردن ویرلش دکلدور . بلکه بز زبیه و تمیه ده
یولزی شایریش ، عقلمزی و همیره و شهوتلره
قاریشدیرمش اولوبورز . کسه به دخل و تعرضه
حقمز بوقدر ، هب قباح کندیز کدر . عقلمز
وار قوالانماز ، کتابمز وار حقیله آکلایوب
عمل ایتمیز . فرضلر ، امر قطعیلر هموی وظیفلر
دور بر بز خصوصی ایشلره ، بیوکی وار ایکن
کوچکلره ، الحاصل هوامزه هوسمه موافق
اولانلره وقت کچیربرز

ای دین فرداشرلر ، عقلمزی باشمزه آلام ،
باشمزی ایکی الیزک اراسه قویالم دوشونلم دوشو
نعلده شوالیم کردا بدن کندیزی ، دینداشریمزی ،
ملتیمزی و مملکتیمزی قورتارمايه باقالم . بوقسه
هلاکک صوک درجه سنه کلمش بولنیورز .

برنجی وظیفه ، نقل و تفکر صکره انباء صکره